

Skydeskolen

Det er vigtigt at have en solid og gennemøvet teknik, som man kan falde tilbage på når forbi-erne kommer.

Hvorfor skyder vi forbi?

Uanset om du lige er startet eller har gået på jagt i mange år, har vi ét til fælles – vi har alle skudt forbi med haglbøssen og undret os over, at det gik galt. I dette og efterfølgende numre af Jæger sætter vi fokus på det gode haglskud, og hvordan vi minimerer forbierne.

VÅBEN: Ænderne drejer rundt og lægger an til landing, situationen er perfekt, tre krikænder på 18 meters afstand i rent sideskud – det er næsten for let!

Jeg skyder til den bageste – to skud forbi, fuglene slår af og er væk – alt er tabt! Hvad gik der galt? Skød jeg bagved eller foran? Stod jeg forkert? Fik jeg ikke skuldret ordentligt? Er min bøsse for krum, eller er det patronerne, der er noget møg? Vi kender det

allesammen. Vi har skudt forbi, og spørgsmålene presser sig på, og vi prøver desperat at finde en logisk årsag til, at det gik galt. Ofte ender vi samme sted, nemlig at vi aldrig får en forklaring på, hvad der egentlig gik galt. Vi er efterladt i en situation, hvor vi forsøger at lære af en forbier, vi ikke forstår og derfor er nødt til at gætte på årsagen til. For at undgå at havne i denne situation er det vigtigt, at vi har en teknik, vi stoler på, og at vi har

øvet denne teknik så meget, at en forbier ikke kan få os til at tvivle på, at vi gør det rigtige. For at forstå dette skal vi starte med at undersøge, hvad der sker når, vi skyder forbi.

Hvorfor skyder vi forbi?

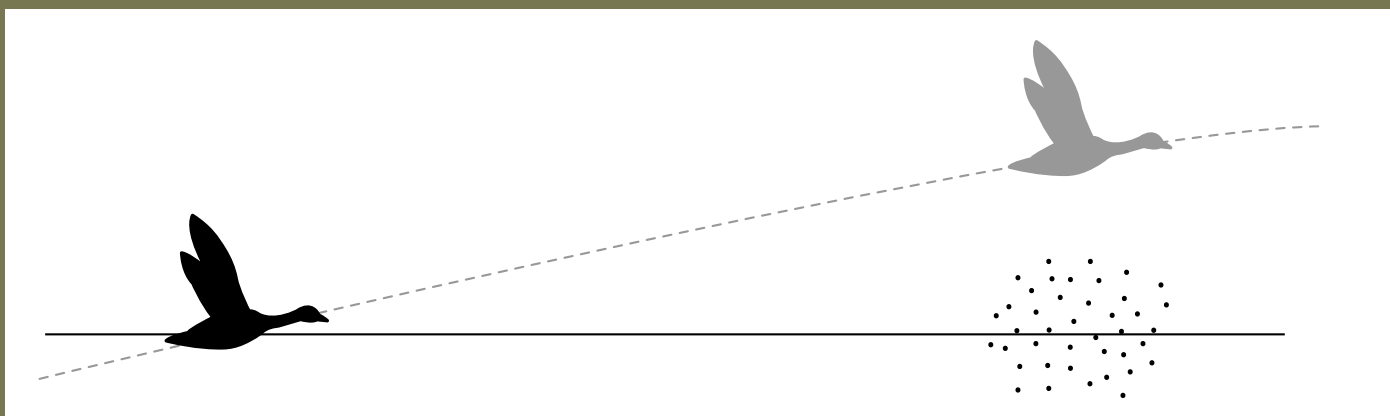
Når vi skyder forbi, skyldes det enten, at vi mister linjen, som målet følger, og dermed ikke kan placere skuddet der, hvor målet er, når haglene når frem, eller også bliver foranholdet for- ➤

Tekst: Lars Thune Andersen

Foto: Niels Søndergaard

Et haglskud er særligt udfordrende fordi målet bevæger sig et stykke fra skuddet er affyret og til haglene når målet. Derfor skal skytten læse linjen og forudse hvor vildtet vil være når haglene når frem, samtidig med at foranholdet skabes. Forbierne skyldes ofte at linjen er forkert, snarere end at man læser foranholdet forkert.

Ofte skyldes en forbier at vi ikke holder den rigtige linje i skuddet. I dette tilfælde stiger fuglen, men vi svinger vandret med det resultat at vi skyder under fuglen. Det kan skyldes at vi har "læst" linjen forkert eller mere sandsynligt, at vores teknik er mangelfuld og derfor kan vi ikke svinge i linje med fuglens flugt. Det kommer vi nærmere ind på senere i denne artikelserie.

> kert af forskellige årsager. Grundene til, at vi mister linjen eller foranholdet kan være mange, men de kan alle samles i to udsagn: Enten har vi fejlbedømt målet og egentlig lavet et godt skud, men har skudt forbi, fordi vi læste målet forkert, eller målet ændrede retning, som f.eks. en skovsneppe ofte gør. Eller også er der under skuddet sket noget, som har brudt den vigtige kæde af ubevidste små ting, som alle skal være til stede, for at skuddet lykkes. Hvis bare ét led i kæden svigter, er der skabt grundlag for en forbier.

Når tvivlen gnaver

For den øvede jagtskytte med en solid, effektiv og virksom teknik er det ofte muligt at vurdere årsagen til en forbier. Fordi den øvede skytte er bevidst om, hvad vedkommende gør, når skuddet virker og derfor også kan fornemme, hvad der går galt, hvis skuddet ikke lykkes. Men for den skytte, som ikke er bevidst om, hvad der virker, eller som har en mangelfuld eller forkert teknik, er det stort set umuligt at afgøre, hvad der går galt. Ofte vil en forbier føre til flere, fordi der opstår en generel tvivl om, hvorvidt det, man gør, er det rigtige. Som tidligere nævnt kommer alle haglskytter til at skyde forbi, men det, som skiller den uøvede skytte fra den øvede, er, at den uøvede kommer i tvivl om egne evner, hvorimod den øvede har en solid og gennemøvet teknik, som man kan falde tilbage på, når forbierne kommer.

Hvor står du?

Hvordan man opbygger en effektiv teknik som jagtskytte, er der skrevet mange bøger om, ligesom der er mange forskellige teknikker, som alle har det til fælles, at de påberåber sig at være den bedste og alle andre teknikker overlegen.

Faktum er, at fordi mennesker er forskellige, vil den samme teknik ikke virke for alle. Så hvis din teknik er effektiv og virksom, og du ikke føler dig begrænset af din skydeteknik på jagt, behøver du ikke læse videre og kan bare nyde din egen skydning. Men står du famlende over for haglskydning, eller oplever du, at din skydning er svingende, og at du ofte står i situationer, hvor du er i tvivl, om din teknik er i orden, håber jeg med denne artikelrække at kunne hjælpe dig videre mod at opbygge en effektiv skydestil på jagt.

Vejen til det gode skud

Vi er nødt til at lære os en fast teknik, som er virksom, og som hjælper os til det gode skud. Metoden er ikke så væsentlig – bare den er effektiv og virksom. Når vi lærer folk at skyde i skydeskolen på Kalø, anvender vi en tjekliste, som hjælper os til at ordne og overskueligere alle de små led, der skal være i orden i det gode skud. På den måde kan vi øve delelementerne og samtidig bevare overblikket over, hvilket led i kæden der p.t. er det svageste, og som vi derfor bør arbejde særligt med.

Tjeklisten har fire hovedpunkter:

- **FOKUS**
- **KONTAKT**
- **SKULDRING**
- **SKYDESTILLING**

Fokus

Fokus betyder i denne sammenhæng den grad af intensitet, som skytten ser på målet. Øjet har meget groft to ”indstillinger”; én, hvor skytten ikke fokuserer på noget, og hvor øjet er meget følsomt over for bevægelser i synsfeltet, og én, hvor skytten fokuserer på et punkt, og hvor øjet ikke er så opmærksomt på bevægelser uden for det punkt, der fokuseres på. Som haglskytte er det ekstremt vigtigt at holde 100 % fokus på målet under hele skuddet. En meget stor del fejlene er, at skytten ikke fokuserer 100 % på målet, men f.eks. samtidig ser på løbet. En haglskytte kan godt have 80 % fokus på målet og 20 % fokus på løbet uden at være bevidst om det, og det vil normalt føre til en forbier.

Generelt kan man sige, at manglende eller delvist fokus på målet næsten altid fører til en forbier! Derfor står fokus først i tjeklisten, da 100 % fokus på målet er grundlaget for et godt skud.

Kontakt

Kontakt betyder samhørighed mellem målet og løbet. Samhørigheden mellem mål og løb kan bedst beskrives ved et eksempel: Hvis en person bliver bedt om at pege med en finger på et mål i bevægelse, vil personen fokusere 100 % på målet, og fingeren vil blive ”styret” automatisk af underbevidstheden gennem det perifere syn. Står man bag personen og fokuserer på målet, vil man se, at der er en samhørighed mellem målet og fingerens bevægelser. Fingeren bevæger sig jævnt og i en perfekt afpasset hastig-

hed i forhold til målet. Der er skabt kontakt mellem mål og finger via øjets fokus på målet. Når skytten fokuserer 100 % på et mål i bevægelse, vil løbet automatisk finde målet og tilpasse sig hastigheden og linjen. Skytten vil have en klar fornemmelse for, at vedkommende vil ramme, når der er 100 % fokus på målet og kontakt mellem løb og mål – skytten véd, at det ikke kan gå galt! Har skytten 100 % fokus på målet og kontakt mellem mål og løb, vil resultatet i de fleste tilfælde være et træf.

Skuldring

Skuldring betyder både den fysiske bevægelse af geværet fra klarstillingen, og til geværet er skuldret, men også hvordan geværet passer skytten, herunder skyttens øjendominans i forhold til skuldring. Når skytten har udført en perfekt skuldring, skyder geværet dér, hvor skytten fokuserer. Udgangspunktet for at kunne holde fokus på målet og etablere kontakt mellem løb og mål er, at skuldringen forløber fejlfrit, og uden at skuldringen ”forstyrrer” fokus og kontakt. En god skuldring forløber altid i et tempo, der er afpasset målets hastighed, så kontakt mellem mål og løb ikke brydes under skuldringen. Skuldringen skal kunne forløbe ubevidst, uden at skytten bevidst skal tænke over bevægelserne.

For nybegynderen kan det at skuldre geværet ubevidst og korrekt være en stor udfordring.

Skydestilling

I denne sammenhæng betyder skydestilling både skyttens skydestilling, men også alle bevægelser fra klarstillingen til målet er skudt, og geværet forlader skulderen igen. En effektiv skydestilling tager lang tid at lære, fordi skytten skal kunne mestre at placere sin krop således i forhold til et givent mål, at geværet altid kan svinge derhen, hvor øjet ønsker det. Dette skal ske automatisk og ubevidst, så snart skytten har ”læst” målet. Som for skuldring gælder det også for skydestilling, at 100 % fokus og en god kontakt kan kompensere for dårlig skuldring og skydestilling – men ikke omvendt!

I de næste numre af Jæger vil vi gå mere i dybden med emnerne.
lta@jaegerne.dk